XIX-ik évfolyam. 45-ik szám. Kőszeg, 1899. november 5-én.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer, vasárnapon.

Előfizetési ár: Egész évre 4 frt = 8 korona, félévre 2 frt = 4 korona, negyedévre 1 frt = 2 korona. Egyes szám ára 10 kr. = 20 fillér.

Felelős szerkesztő: WITTINGER ANTAL. Kiadó és laptulajdonos: FEIGL GYULA.

Előfizetési pénzek és reclamátiók a kiadótulajdonoshoz, Feigl Gyula nyomdászhoz (városkör 81) intézendők. Nyiltter sora 40 fir. — Hirdetések nagyság szerint.

November 5-ike.

A mai nap országszerte a kath. ifjuságé. Ünnepét üli égi Pártfogójának, Szűz sz. Imre hercegnek, kinek angyaltiszta lelke, szeplőtelen jelleme átverődik a századokon s megelevenül, hogy mintaképe legyen s maradjon mindenha a magyar ifjuságnak. Tiszteletére iskolai ünnepet tartanak az országban úgyszólván mindenfelé, a hol kath. intézet van, hogy a tanulókban ébrentartsák, növeljék a valódi nagyságnak, az igazi erénynek tiszteletét s szeretetét.

S ez egyedül az erkölcsi nevelés érdekében történik, melynek hiányát — valljuk meg — lépten-nyomon sinyli társadalmunk, s a melynek fogyatékosságát sokszor oly keservesen panaszolják fel a szülők az iskolának. Pedig nem szabadua felednünk, hogy a nevelés munkájában az iskola a család támogatására van utalva s viszont. S általánosságban elmondhatjuk, hogy az iskola e téren megteszi kötelességét, s ha a család készséggel támogatná nevelési törekvéseiben, hamarosan elnémulnának a panaszok s már egy emberöltő alatt tetemesen átváltoznék a társadalom szine.

Ám ha ezt akarjuk, már korán meg kell kezdeni a nevelést a családban. Az anyának, mikor még szíve alatt hordja gyermekét, már kötelessége annak vallás-erkölcsi neveléséről goudoskoduia. És mi csak egy erkölcsi nevelést ismerünk, azt, mely az igazi, mély vallásosság szilárd alapján nyugszik. Nagy igazság, a mit a nevelés terén sok érdemet szerzett Szvorényi mond: „A melyik gyermek az eget nem előbb tanulja ismerni, mint a földet, az örökké valókat sem előbb, mint a mulandókat, az alig fogja valódi hazáját, saját halhatatlanságát és emberi méltóságát megismerni.“ S az anyának valósággal mindenható hatalma van gyermekén. A gyermek szívének kulcsa anyja kezében van s az anyai szív a gyermek oltára. Kulcsolja imára kezeit az anya s még alig dadogó gyermeke már követni tudja; emelje fel néha-néha szemét az égre s már megtanította gyermekét, hogy nem itt van maradandó lakása.

Igen, a szülők s elsősorban az édes anya kötelessége gondoskodni róla, hogy a lélek és a szív a kis világpolgárban se maradhassanak üresen. Vesse bele már a zsenge korban a vallás isteni tanának s az erkölcs fönuséges elveinek magvait, s jó példájával, tanításával, szeretetével s imádságával ápolja, nevelje benne azokat ne csak addig, mig a gyermek iskolába kerül, hanem azután is, hogy elpusztíthatlan örökségkép hitet hagyhasson neki biztos támaszul a világ zürzavarában s imádságot vigasztalóul az élet ezer bajában.

Szentebb s szebb kötelességük nincs a szülőknek, minthogy gyermekeik számára becsessé s kivánatossá tegyék az életet. Keltsenek már korán szeretet s bizalmat szülőtteikben az iskola iránt. Nincs szerencsétlenebb tévedés, mintha az apa vagy anya csintalan gyermekét — még mielőtt az iskola padjait látta volna, — már is azok ridegségével, a tanító szigorúságával fenyegetik! S ha már egyszer a fiú iskolába kerül, legyen a család az iskola folytatása úgy, mint a hogy az iskola a család képmása igyekszik lenni. Ugyanazon eszmék lelkesítsék a családot, a melyekért a fiú az iskolában lelkesedni tanul, ugyanazon változatlan, következetes rendet lássa otthon, a melyet az iskolában megkövetelnek tőle. Kiszámíthatlan jó hatással van a gyermekre, ha a szülők éber figyelemmel kisérik egész napi foglalkozását, játékaiban megfigyelik, ruházatában, könyveiben s még legaprólékosabb dolgaiban is rendet, tisztaságot követelnek tőle. Sok, nagyon sok örömöt okoz a tanulónak is, ha látja, hogy iránta, munkája iránt a szülők érdeklődnek, mert érzi, hogy a mit ő végez, már ér valamit. S ér is, még pedig sokat ér, mert minden jól felhasznált percével jövendő boldogsága épületének alapjához rak egy-egy követ.

Sz. Imre napja van. Életéről nem sokat tudunk, de az Isten, a honi föld s az enbertársak iránt való szeretetre búzdító intelmek, melyeket drága örökségül kapott atyjától, ma is ott vannak törvénykönyvünk élén, irányitóul a szülőknek, mily szellemben neveljék gyermekeiket. Ismeri ezt a szellemet s benne neveli az ifjuságot mindazon iskola, mely sz. Imre pártfogása alatt áll. A család dolga, hogy az iskolát támogassa törekvéseiben, s akkor a vallás-erkölcsi nevelésnek vallásos, erkölcsös társadalom lesz az eredménye, melyet mindnyájan óhajtunk, de érdekében minden lehetőt még nem tettünk meg.

Junior.

TÁRCZA.

A búrok.

Az egész világ fokozott érdeklődése kiséri mostanában a nevezetes angol-transvaali bonyodalmakat. Az önzetlen szimpátia — a mennyiben erről szó lehet, — az egyszerű búrok részén van, a mi igen természetes és érthető, mert a közvélemény mindenkor pártolja a gyöngét, hogyha az az erőssel, a hatalmassal méri össze erejét.

Jelen igénytelen sorokban nem akarunk magával, a háború tényével foglalkozni, de még puszta találgatásokba sincs kedvünk bocsátkozni a harcok eredményét illetőleg, mivel egyrészt nem érint közelebbről bennünket, másrészt az ilyen jósolgatás egyedül a politikai vén asszonyok dolga, tehát úgy sem lehet annak érdemleges hitelt adni. Célunk most csak az, hogy egy világlátott hazánkfia adatai nyomán egy kis alkalomszerű ismertetést hozzunk olvasóinknak a boer (vagy kiejtés szerint: búr) népről.

A búroknak lelkes önbizalommal fogtak a háborúhoz. Biznak saját erejükben és hazafiságukban. A hatalmas Angliával szemben ennek a maroknyi népnek már több izben volt alkalma hősies bátorságát sikeresen érvényre juttatni, miként az a közelmultnak érdekes eseményei is bizonyitják. (A Jameson-féle rajtaütés). Négy évvel ezelőtt történt ugyanis, hogy Krüger elnök hatásosan és a mi fő: villámgyorsan elnyomta azt a politikai összeesküvést, melyet néhány johannesburgi angol gyarmatos szőtt nagy merészen a paraszt-köztársaság irigyelt önállósága ellen. Azóta nagy a becsülete Krügernek, de egyuttal hü népének is Europa előtt.

A búroknak eddigi sikeres hadi működésük dacára nincs állandó seregük s ha van is, nem olyan az, mint például az európai államoké. Ennek a szabadságszerető nomád népnek alkotmánya is erősen patriarkális jellegű; a régi szokások s a vénektől örökölt hagyományok megdönthetlen alapján nyugszik ott minden s ez a szülője az általános jólétnek és megelégedésnek. A nép nagyobb része ma is szétszórtan, tanyákon él. A fiúgyermeket már kiskorában igen alaposan kiképezik a lovaglásban és lövészetben. Egyáltalán minden búr kitünő lövő. Háboru esetén minden 16—60 éves ember köteles hadi sorba állani. Igy eshetett csak meg a legutóbb vivott ütközetben, hogy egyszerre három generáció — nagyapa, apa, fiú — fogott fegyvert a veszélyeztetett haza érdekében. Egységes uniformisuk nincsen; ebben a tekintetben minden harcos a szabad akaratára van bizva, miután a transvaaliak úgy gondolkoznak, hogy nem az „előirásos“ ruha dönti el a sorsukat. Fegyveres készültségük béke idején nem egyéb, mint csekély számú tüzérség s néhány tábori táviró-osztag. Önkéntes csapataik azonban — angol mintára — nekik is vannak, a melyek időnként fegyvergyakorlatot teljesitenek. Eredményt főleg azért érnek el, mert kitünő lövőszerszámok állnak rendelkezésükre; a lovasság a Mauser-puskával, a tüzérség pedig Maxim-féle gyorstüzelő ágyukkal van fölszerelve.

Transvaal államnak 1884 óta „Délafrikai Köztársaság a hivatalos neve. Területe 321.700 négyszög kilométer, lakosságának száma 288.750, a kik között közel harmincezer hadköteles találtatik.

Mint látnivaló, a búr sereg kicsiny, de rendkivül lelkes. Főelőnye, hogy bámulatosan föltalálja magát a hegyvidékekben. A két évtized előtt lefolyt háborujokban a búr asszonyok és leányok is hősiesen lövöldöztek a férfiak oldalán. Ez az amazoni vonás most sem veszett ki belőlük, mert — egyelőre nem szabad nekik a küzdelemben résztvenni. Ám azért Krüger „apó“ körül megalkották a testőrséget, mert az öreg államfő magas kora miatt nem mehet a haretérre.

A harc tehát, mint tudjuk, nagyban folyik. A közel jövőben majd megtudjuk, hogy melyik félre mosolygott Mars hadisten? (Gy.)

Fővárosi divatlevél.

— A Divat Ujság-ból. —

A divat.

Csodálatos korszakat éljük a divatnak. Alig lehet bolondos, forrongó ötletei által a piacra dobott divatos lim-lom között eligazodni. A rengeteg bolondgomba között, a melyet az őszi évadban felburjánozni engedett, nem a legkisebb a hosszú, majdnem uszályos utcai ruha. Képzeljék el magukat kedves fővárosi olvasóink, a kik sajnos, olyan utcákon kénytelenek sétálni, hogy még a rövid szoknya szélét is ijedten kapják fel gyakran — nehogy az asztalt és kövezeten elszórt rondasággal érintkezésbe jöjjön, — képzeljék el magukat egy legujabb divatos szoknyában, a melynél első szabály, hogy még elől is olyan hosszú legyen, hogy a cipő hegye még járás közben se lássék. Oldalt már a földön kell hogy megfeküdjék, hátul pedig 10—20 cm. hosszában, az alakot szépen megnyujtva úszszék viselője után. Még hagyján, ha csak látogató, estebéd vagy hangverseny és szinházbajáró ruhák szoknyái készülnének igy, — végre is oda, ha akarom, hát éppen kocsin is mehetek, hogy a ruhámat és magamat a felverődő por és piszoktól megkiméljem. De nem is mondom, hogy az utcára, a sétára, a mindennapi kimenőre való ruhákat is ilyenre szabja meg a divat. És kinek volna annyi józan esze,

Mégegyszer „a polgári leányiskola“.

Motto: Gutta cavat lapidem.

Multkori fejtegetésemnek meg volt a kivánt eredménye: a nagyközönség érdeklődik. Bizonyitja ama sok szóbeli intervju, melylyel a polgári leányiskolának nem egy barátja (és titkos ellensége is) hozzám fordult. Kérdezősködtek a dolog mibenléte felöl sokan családi érdekekből; beszéltek az ügyről oly egyének is, kik iskolai dolgokban jártasak. Szólottak az ügyhöz olyanok is, kik a polgári iskola fogalmával nincsenek tisztában, de azért a homályból elökerült mende-mondákból maguknak véleményt, meggyözödést csináltak. Megütközéssel hallottam paralogizmusokat oly egyének szájából, kik intelligenciájuknál és jellemüknél fogva irányitó befolyást gyakorolnak az úgynevezett közvéleményre. Még nagyobb azonban a szofizmákkal félrevezetettek száma, kiknek megrögzött hamis felfogását talán csak a tények kiméletlen feltárásával lehetne helyreigazitani.

Ez azonban ez alkalommal nem célom; hanem hiteles adatokkal igazolni akarom ama állitásomat, hogy a kőszegi polgári leányiskola feltétlenül életképes intézet.

Hogy tehát érveimet kiegészitsem s a nagyközönség minden tekintetben teljes és tárgyilagos információt szerezhessen és igy magának önálló s igaz véleményt alkothasson, néhány statisztikai adattal kivánok a jó ügynek szolgálni. A számok, e minden kétséget kizáró rideg tények, mindenesetre ékesebben bizonyitanak, mint az ügy- és igazságszeretet legbuzgóbb argumentálása.

A dolog általános megértetése céljából előrebocsátom, hogy a polgári iskola bármilyennemü legyen is az, nem csonka iskola, mert csonka népoktatási intézet egyáltalában nincsen. Mindenféle polgári iskola (akár állami, akár községi, akár felekezeti) a maga négy osztályával teljes, befejezett, kerek egészet képez, a melynek elvégzésével a polg. isk. növendék alaptanulmányait befejezte és pályát választ. A pályaválasztást különösen leányoknál ép a polg. isk. végbizonyitvány könnyiti meg, a mely bizonyitványt megkövetelik úgy a leendő óvónő- s tanitónőtől, mint a postás, táviró vagy könyvelő kisasszonytól s általában minden, bizonyos képesitéshez kötött hivatalban müködő nőtől.

Már ez eleget bizonyitana; de tán inkább hiszszük ez intézetek életrevalóságát, ha számszerint tudjuk, hogy hazánkban 126 polg. leányiskola van, melyek közül egyetlenegynek a beszüntetésére sem gondolnak az illetékes körök. S e nagy szám mely a hihetőleg még növekedni fog, elsősorban a nagyközönség egyre nagyobbodó érdeklődésére vezethető vissza.

A polg. iskolák jelentőségét hamar felfogta a közönségnek ama része, a mely számára ez intézeteket eredetileg felállitották, t. i. a polgárság, a kisebb tisztviselő, kereskedő, iparos. A mi iskolánk növendékeinek túlnyomó része a polgári osztályból kerül ki. A tanulók szülőinek polgári állására nézve a következő adatokat találhatjuk az intézet anyakönyveiben:

Tanév	Értelmiség	Tisztviselő	Kereskedő és iparos	Földmivelő	Szolga vagy napszámos
1892—93	—	20	31	6	15
1893—94	3	20	32	15	7
1894—95	5	24	34	12	9
1895—96	1	24	50	9	5

Ma is ez az elem az összes leánytanulóknak 77.98%-át teszi s ez az elem, ha másért nem, hát anyagi viszonyai miatt minden bizonnyal hive marad a polg. iskolának a jövendőben is. S ha a megszüntetéssel való ijesztgetés helyett inkább egy kis tájékoztatóval, felvilágositó buzditással bátoritjuk a habozó szülőket, az intézet osztályai igen örvendetes számmal telnek meg. Midőn a közmüvelődés terjesztéséről van szó, még a szolidabb reklamot sem kell sajnálni.

Iskolánk két felekezeti versenytársa ne alteráljon senkit. Örüljünk azok felvirágzásának, mert azok nem ellenségei a mi intézetünknek, a mely számra nézve tán nem, de eredményben mindenesetre kiállja növendékeivel a versenyt. És mind a három iskolának megvan a maga publikuma: a zárdai iskola egy nagy vidék katholikus gyermekeit gyujti egybe; az evang. nevelőintézet egy egész kerület számára épült; a mi iskolánk növendékei meg Felső-Vas- és Sopronvármegyéből toborzódnak felekezeti különbség nélkül. Ne csináljunk hát ebből felekezeti kérdést. A multban tán történtek u. n. eltéritési kisérletek, hanem „de mortuis nil nisi bene“; a felekezetek mostani vezetőinek pedig eszükbe se jut, hogy meglevő vagy leendő növendékeinket akár szép szóval, akár terrorizmussal elcsalják tőlünk. A ki pedig az evang. leánynevelő-intézetben látja a veszélyt, az hasonlitsa össze a következő statisztikai adatokat.

A leánynövendékek vallása:

Tanév	kath.	evang.	izr.
1890—91	22	23	16
1892—93	35	20	17
1894—95	35	31	18
1896—97	27	37	18
1898—99	15	31	13
jelenleg:	11	24	7

Az általános csökkenés a vidékre vezetendő vissza, mert a vidéki szülők, kik a kőszegi polg. leányiskola beszüntetésének hirét vették, máshová vitték leányaikat. Itt van a dolog bibije.

De tartsuk meg a sorrendet.

Hogy a polgári osztálynak felekezeti különbség nélkül egy bizonyos alapmüveltség megszerzését lehetővé tegyék, ezért alapittattak a polg. iskolák. A mi leányiskolánk az első ilyfajta intézet volt egész Dunántul. Ma, fennállása 24-ik esztendejében, dacára a két számottevő versenytársának, 42 növendéke van. Ezzel szemben álljon itt a következő statisztika:

Az intézet növendékei:

1883—84. tanévben 45 leánynövendék,
1884—85. „ 37 „
(a II. osztályban 7, a III.-ban 8, a IV.-ben 2 tanuló).
1885—86. tanévben 41 leánynövendék,
1886—87. „ 31 „
(az I. osztályban 12, a II.-ban 9, a III.-ban 8, a IV.-ben 2 tanulóval). S mégsem vonta senkisem kétségbe az intézet prosperálását.

Ez évtől kezdve fokozatos emelkedést mutatnak az iskolai anyakönyvek, mignem a létszám 1896-ban, tehát épen 3 évvel ezelőtt eléri a 89-et (mondd: nyolcvankilenc.) S csodálatosképen ép akkor foglalkoznak a nyilvánosság előtt az iskola beszüntetésének gondolatával.

Tehát akkor, midőn a létszám ily örvendetes emelkedést mutat, midőn az intézetnek legtöbb növendéke van, midőn tehát legvilágosabban áll mindenki előtt az iskola életképessége, akkor válik kétségessé annak fennmaradása? Azért mert majd évek mulva hasonlórangu iskola lesz?

Ettől az időponttól csakugyan állandó csökkenés észlelhető az anyakönyvekben. 1897-ben egyszerre tizzel kevesebb növendék iratkozott az első osztályba. Nem mondom, hogy ez annak a nyilvánosság előtt való foglalkozásnak az eredménye. Más ennek a magyarázata: városunk közönsége bizonyos tartózkodást, idegenkedést kezdett tanusitani intézetünkkel szemben s gyermekeit másfelé vitte. Ennek okát azonban ne firtassuk.

A vidéki közönség azonban ezentúl is híven felkereste intézetünket, s erre nézve igen örvendetes statisztikai adataink vannak. Már az utolsó évtizedben növendékeinknek majdnem fele (45·72%) idegen illetőségü volt s ezek száma évről-évre gyarapodott.

A leánynövendékek illetősége.

Tanév	helybeli	vidéki
1896—97	47	36
1897—98	37	32
1898—99	25	34

Utóbbi megfelel körülbelül 59%-nak, s ma is a létszám 57%-a vidéki növendékek által van képviselve. Hogy a nagyközönség mily fokozódó mértékben érdeklődik a polg. leányiskolák iránt, jellemzően mutatja a szombathelyi intézet tulzsufoltsága, a hol — mindamellett, hogy már három párhuzamos osztály állittatott fel — sok növendék az iskolából kiszorult s a kétes értékü s — eredményü magántanulásra van utalva. E zsufoltság pedig nem másban, hanem csakis a vidéki közönség érdeklődésében leli magyarázatát. Vajjon nem juthatott volna ebből a bőségből, jobban mondva fölöslegből a jóval olcsóbb Kőszegre is valamelyes? Hiszen alig 20 kilóméternyire vagyunk a vármegye központjától. Dehogy nem juthatott volna; sőt a kintrekedtek kénytelenek lettek volna a mi iskolánkat felkeresni, mert Vasvármegyében mindössze csak három polg. leányiskola van, a szomszédban meg annyi sincsen.

Igen ám, csakhogy intézetünk halála hirét jó eleve világgá kürtölték s az első osztály (sőt az egész leányiskola) beszüntetését mint befejezett tényt elvitték növendékeink szerteszéjjel az egész vármegyébe *már az elmult tanév végén.*

Ez, ez — kérem — az oka annak, hogy ma csak 3 első osztályu növendékünk van, nem pedig az evang. leánynevelő, sem a zárdai vagy akármely más iskola.

De az intézet beszüntetését nem a közoktatásügyi kormány akarja. Az állam csak nem lesz ellensége a saját költséges intézetének egy más, felekezeti iskola kedvéért. Hogy mennyire nincs eszeágában a közoktatásügyi kormánynak az iskola beszüntetése, elég világosan bizonyitja ama 3000 frtnyi költségutalványozás, melyet ép jelenleg engedélyezett iskolánk számára átalakitási és felszerelési célokra, s melynek nagyobb részét épen a leányiskola részére utalványozta. Nem akarok vádlóként előállni; ez áldatlan mezőre: a személyeskedés terére vinne; attól pedig lehető legtávolabb akarok állani. Erősen hiszem, hogy az eddig felsoroltakkal is sikerült azt a gazdátlan mende-mondákból szőtt hamis véleményt korrigálni.

A ki a tényeket ismeri, a ki a dolgok mélyére lát s a ki a maga fejével gondolkodik s nem a szomszédéval, az száz magyarázatot is talál arra, hogy miért van ma az I. osztálynak csak három növendéke s ezen magyarázatok közt 101-ik az evang. leányiskola.

Csak szünjék meg az a csöndes, óvatos aknamunka, a mely a polg. leányiskola megbuktatására törekedik s főleg csak térjen vissza a mi közönségünk bizalma, lesz akkor növendékünk igen szép, igen tekintélyes számmal. Minden mulasztás pótolható, sőt még a hibákat is helyre lehet hozni, csak akarni kell.

Végül még egyet jegyzek meg. Téved, nagyon téved, a ki felszólalásaim hátterében ügyszeretetnél, igazságérzetnél egyebet keres. Kőszeg város szülöttje vagyok: nem engedhetem az igaz magunkét.

Kárpáti.

HIREK.

— **Személyi hirek.** *Szájbely* Gyula udvari tanácsos, kerületünk országgyülési képviselője f. é. október hó 30-án a királynál audiencián volt. — *Stegmüller* Károly pápai praelatus, püspöki helynök pénteken és szombaton szülővárosában, Kőszegen tartózkodott rokonainál s a kalvária-templomban mindkét napon csendes misét mondott. — *Lóskay* Gábor honvéd-ezredes, a Kőszegen állomásozó honvédzászlóalj megszemlélése céljából mult héten városunkban időzött. — *Szeidl* Jenő vadász-főhadnagy, nyolc heti szabadságot nyervén, elutazott Somogy-megyébe. — *Kolozsváry* Árpád honvéd-hadnagy nyolc heti szabadságáról október hó 26-án bevonult a zászlóaljhoz. — *Goriczay* Gyula egyévi honvéd-önkéntes ténylegesités céljából próbaszolgálatra mult hó 23-án bevonult a kőszegi honvédzászlóaljhoz. — *Mehrbrat* Frigyes I. osztályu honvéd-főhadbiztos gazdászati szemletartás céljából október hó 30-án Kőszegre érkezett.

— **Előléptetés.** *Szilágyi* Aladár honvédhadtiszthelyettes hadnagygyá lett előléptetve. — *Rossmin* Hugó tiszthelyettes a 11. vadászzászlóaljban szintén hadnagy lett a novemberi előléptetések alkalmával.

— **Áthelyezések a vadászoknál.** A Kőszegen állomásozó 11. vadászzászlóaljtól a következő tisztek helyeztettek át: *Vogel* Richard főhadnagy az 1. vadászzászlóaljhoz Reichenbergbe; *Spindler* Emil hadnagy a 9. vadászzászlóaljhoz Villachba és *Ebner* Gusztáv a 4. számú tiroli császár vadász-ezredhez Linzbe. Az áthelyezett tisztek már elutaztak Kőszegről.

— **Egyházkerületi uj felügyelő.** Pápán e hó 1-én bontották fel a dunántúli ág. hitv. ev. egyházkerület uj felügyelőjére beérkezett szavazatokat. Az eredmény, mint azt lapunk mult számában már kilátásba helyeztük, az, hogy *Ihász* Lajos hathalmi nagybirtokos és gyámintézeti elnök 43 szótöbbséggel lett megválasztva. Utána legtöbb szavazata volt *Schreiner* Károly dr. soproni ügyvédnek.

— **Iskolaszéki tagok látogatásai.** Az iskolaszéki intézmény nem igen vált be eddig s mértékadó körök régóta azon törik a fejöket, miként lehetne az iskolák felügyeletén segiteni. Különösen falusi iskolákban hiányos a felügyelet, de városok iskolaszékei sem igen szoktak törődni jogaikkal és kötelességeikkel. Ritkán teszi be az iskolaszék egy-egy tagja lábát az iskolába, hol pedig tanító és gyermek ösztönzésére szükség van reá, hol közvetlenül látnia, hallania sőt segitenie kell. A kőszegi kath. új iskolaszék, ügylátszik, felfogja ezt s szakitva az eddigi közönynyel, ügybúzgalomtól vezettetve el-elnézeget a vezetése alá tartozó iskolákba. Nagyon helyesen!

— **Szent Imre napja.** Százados szokáshoz hiven a régi plébánia-templom patronusának ünnepét ma is kegyeleses módon ülik meg temlomainkban. A főistenitiszteletet az uj plébánia-templomban tartják, de reggel 8 órakor a Szent Imre-templomban is lesz mise.

— **Ujoncok esküje.** A Kőszegre bevonult közös hadseregbeli és honvéd-ujoncok e hó 1-én esküdtek fel ünnepélyes módon. Délelőtt 11 órakor a plébánia-templomban misét hallgattak, mely alatt a főtéren fölállitott vadászszázad több izben disztüzet adott. Mise után a csapatok a kaszárnyába mentek, melynek udvarán a szokott módon letették az esküt.

---

annyi önállósága, hogy ezzel az áramlattal szemben, rövid szoknyában merje napi higienikus sétáját megtenni? En magam, összes fiatal asszony- és leányismeröseim első őszi beköszöntő látógatását fogadtam, mind hosszú alju uj ruhában jöttek, pedig gyalogszerrel kénytelenek járni és van közöttük olyan is, a ki sóhajtva panaszolja, hogy egyetlen kimenő ruháját kénytelen ilyen kényelmetlenül viselni, - nézzen meg -- szük, hosszú, a lábára csavarodik, a csipőjét húzza — ez a szoknya. A derék francia divat szerint hátul rövid, elöl erősen hosszabb a derék vonalánál, tehát feszesen, szinte pozeban kell megállani, a válla oly szélesen hajlik le a karra, az ujja oly szük, hogy a kalapját nem tudja sem egy könnyen feltenni, sem egy könnyen levenni a fejéről, mihelyt a ruháját lekapcsolta. No hát mit szólnak ehhez? És muszáj — mert ez a divat!

Kiváncsi vagyok, hogy mit szólnak majd ehhez a bolondos divathoz, a melynek a nyomán, már szinte látni, hogy középosztályainkban hogyan terjed mindenféle, az utcárol behordott nyavalya.

Még ha szigorúan megtartaná minden asszony, hogy a mint haza érkezik az utcáról, meg se mozduljon odahaza, a mig mindent le nem vetett magáról és szobalányával ki nem rázatta belőle a port. Nem, nem öltözik át, mert esetleg délután még valahová megyen és nyugodt lélekkel teliti meg lakását, szőnyegjeit az utcán felszedett piszokkal. Van aztán iszonyú csodálkozás, hogy miért gyulladt a gyerek torka, miért köhög, miért náthás, miért? miért? a mikor pedig ugy vigyáztak reá. Hogy a jó mama maga hordja haza az utcán végighurcult uszályán a betegség csiráit — azt egyszerűen nem hiszi el még a legmegbizhatóbb házi orvosának sem — mert hiszen ha elhinné, le kellene mondania arról, hogy divatosan öltözködhessék — legalább egy kis ideig, mig a divatnak ez a legújabb és hosszú idők óta legbolondabb szeszélye el nem mulott.

De ui — hisz divatlevelet akartam irni! Föladatomhoz hiven pedig csak azt irhattam volna, hogy rég nem volt a szoknya formája oly graciózus, az alakot oly elegánsan megnyujtó, mint az idén. A derekak sajátságos formája még azokat is elegáns tartásra szoritja, a kik rendesen többre becsülik a kényelmüket a szép tartásnál. Hogy az asszony egyik fő-fő szépsége, a formás gömbölyü kar, soha sem jutott annyira érvényre, mint a mostani tapadó, majdnem füzött szük ujjakban.. Igaz — mind igaz — ez is, — de még az is, a mit föntebb irtam.

— **Halottak emléke.** Szokatlanul mozgalmas módon ülték meg az idén nálunk a halottak emlékét. Mindenszentek napján d. e. 9 órakor a plébánia-templomból körmenet indult ki a temetőbe az uj rész megáldására. A körmenetet vezető *Bertalanffy* Gyula, lékai prépost papi segédlettel beszentelte az új temető-részt, azután Isten szabad ege alatt szentbeszédet mondott, utána pedig csendes misét a temető kápolnájában. A temető ünnepe tehát az idén már délelőtt kezdődött, s tartott csütörtök estig, amikor a sirok diszitéseit, kivéve a virágokat, fölszedték s megőrzésül haza vitték. Halottak estéjén a majdnem túlságosan földiszitett és kivilágitott sírok között sok ember tolongott, mint mindig olyan is, akinek jobb lett volna inkább mulatóhelyre mennie. Megrovásképen mondjuk, hogy a sziszegés, nevetés nem temetőbe való, nem legkevésbbé akkor, mikor a gyászolók halottaiknak szentelnek egy pár fohászt. A temetőlátogatók, mint azt előre sejditettük, Major János prépost sírhalmát állották körül a legnagyobb csoportokban. A kőszegi kath. hivek kegyelete a megboldogult iránt szinte megkapó volt s élénken fejezi ki a szivek örök háláját a poraiban is áldott pap iránt.

— **Ereklyetárgy elhelyezése.** Azt az aranyozott porcellán serleget, melyet az utolsó szabadságharcot megelőző időben az országgyülése ifjuság adott át Kossuth Lajosnak, hű őrzője, *Bischoff* Anna kisasszony az 1848-49. honvédegyesületnek — küldte megfelelő elhelyezés végett, — a Nemzeti Muzeumba került a Kossuth-ereklyék közé. A honvédegyesület országos központi bizottsága *Podmaniczky* Frigyes elnökletével tartott egyik üléséből ily értelemben értesitette Bischof Anna kisasszonyt, kinek az adományért egyuttal jegyzőkönyvi köszönetet is szavazott.

— **Iskolai ünnepség.** A helybeli sz. Benedek-rendi gymnasium tegnap d. u. 6 órakor az erre az alkalomra szépen feldiszitett tornatermében sz. Imre tiszteletére jól sikerült iskolai ünnepélyt rendezett, a melyre városunk előkelői, a szülők és a szállásadók nagy számmal voltak hivatalosak. Az ünnepély változatos programmját már mult számunkban közöltük. Az ének- és zenedarabok egyaránt szépen sikerültek, s a három jelenet sz. Imre életéből: a mint atyja felügyelete alatt Gellért nevelőjének tanitását hallgatja néhány nemes ifju körében, a mint az Istvántól s Gizellától épitett veszprémi kápolnában szüzességi fogadalmat tesz, a mint atyjával Pannonhalmán nemzeti müvelődésünk első napszámosait, a magyar sz. Benedek-rend első tagjait felkeresi, bizonyára nemcsak gyönyörködtették az ifjuságot, hanem a legnemesebb érzelmekkel töltötték el pártfogójuk. sz. Imre iránt. — Ma sz. Imre napján az ifjuság testületileg a plébánia-templomban hallgat sz.-misét s járul közösen a sz. áldozáshoz, melynek végeztével Mázy Engelbert dr. gymnasiumi igazgató magyar sz. beszédet tart. —

— **Uj egyesület.** Már a nyáron adtuk hirét annak, hogy városunk iparos ifjainak katholikus része legényegyesületet akar alakitani. Dacára a nagy nehézségeknek, melyek a terv megvalósitását gátolták, az iparossegédek ragaszkodtak föltett szándékukhoz s a legütóbb tartott alakulógyülésükön egyértelmüleg elnökké választották dr. *Mázy* Engelbert gimnáziumi igazgató és házfőnököt, kit deputáció kért fel az elnökség elfogadására. Dr. Mázy a küldöttség legnagyobb örömére a reá ruházott tisztséget örömmel vállalta el s megigérte, hogy a keletkező egyesület ügyeit tőle telhetőleg támogatni fogja. Ily kedvező kilátások mellett tömörülnek az iparossegédek s iparkodnak az uj egyesület céljainak megvalósitására. Egyesületi helyiségük a *Bubits*-féle házban lesz s annak fölszerelése annyira haladt előre, hogy ma délután meg is nyitják.

— **Hirdetmény.** Mindaddig, mig a városi mértékhitelesitői állás betölthető lesz, a szombathelyi vármegyei mértékhitelesitő fogja a helyi szükségleteket hetenkint egyszer elintézni. — Akiknek hordók, palackok, poharak és mértékeik hitelesitésére szükségük van, jelentsék be a hitelesitendő menyiséget a rendőrkapitányi hivatalban.

Kőszeg, 1899. okt. 30-án. *Kőszegi József,* rendőrkapitány.

— **Meghivó.** A kőszegi kath. tanitói-kör ez évi őszi gyülését f. nov. hó 9-én d. e. 10 órakor fogja Kőszegen a fiú iskolában megtartani, melyre az egyleti tagokat és a tanügy iránt érdeklődőket tisztelettel meghivom. A gyülést 9 órakor szt.-mise előzi meg.

Kőszeg, 1899. november 2-án. *Pados Gábor* elnök.

— **Gyászrovat.** Özv. *Bischoff* Benőné, szül. Saunders Henriette e hó 3-án 87 éves korában csendesen elhunyt. Halálát sok szegény fogja siratni, mert állandó és hathatós segitőjét vesztette el az elköltözött áldott lelkű metronában. — E hó 2-án rövid szenvedés után meghalt *Farkas* Sándor helybeli bérkocsi-tulajdonos 56 éves korában. Tegnap temették. — Hirtelen halállal halt el e hó 2-án Mrazek János gyógykovács és korcsmáros. Földi maradványait tegnap helyezték sirba.

— **Anyakönyvi bejegyzések.** A kőszegi anyakönyvi hivatalban az utóbbi időben a következő születési- és halálozási eseteket jegyezték be:

Születés.

Okt. 19-én Schwahofer Mihály fuvaros és neje Ponder Anna fia, Mihály, ág. hitv. ev.

Okt. 23-án Kondor Sándor kovács és neje Hegedűs Teréz fia, Ernő, róm. kath.

Okt. 25-én Róka Mihály napszámos és neje Mersits Rozália fia, Gyula, róm. kath.

Okt 25-én Borhi János mészáros és neje Eberhard Mária fia, Károly, róm. kath.

Okt. 27-én Rábel Gizella házicseléd leánya, Gizella, róm. kath.

Halálozás.

Nov. 2-án Farkas Sándor, róm. kath. bérkocsis, 56 éves, szivelzsirosodás.

Nov. 2-án Mrazek János. róm. kath. gyógykovács és korcsmáros, 67 éves, szivszélhüdés.

Nov. 3-án özv. Bischoff Benőné, szül. Saunders Henriette, ág. hitv. ev., magánzónő, 87 éves, aggkór.

— **Mehr Licht!** Addig is, míg „A polgári leányiskola jövője" c. cikkre és a ráadott válaszra a közönség valakitől talán megkapja a helyes utbaigazitót, nem maradhat szó nélkül a következő nagyhangu, de át nem értett kijelentés: „A szt. Benedek-rend nagyérdemü főapátja részéről sem tapasztaljuk, hogy a kőszegiek törekvését olyan nagyobb mérvben támogatni hajlandó, mint azt éppen ő méltósága, magas állásánál s nagy tekintélyénél fogva tehetné." Hát kérem szeretettel, ma nem tudjuk, hogy mi történik (vagy igen?); ő Méltósága maga sem gimnáziumot nem épittet, sem maga fenn nem tartja, de a kőszegiek törekvését támogatná, — sőt már támogatta is. Hiszen abból, a mit tudtommal megigért, bármely kis kereskedésben nőtt s nem minden egyéb, nem saját tűzhelyén főtt lében kanalaskodó elme szatócs számitással is megértheti, hogy mily áldozatot hoz a sz. Benedek rend főapátja, mikor évenkint, ezentúl állandóan, hajlandó 7—8 tanárral Kőszegnek többet adni, ennyivel, sőt az eshetőségek miatt még néhánynyal többet felvenni s 7 évig neveltetni. Mibe kerül csak egy előkelőbb családból való diákgyerek 7 évi tanittatása, a ki pedig csak magát tartja el, nem pedig egyuttal tanárait is? Egyébként hát mit is támogasson? A papiroson levő százezer frtban nyilatkozik az egész eddigi törekvés. Nem is történik itt egyéb, mint a más részekről az ügy érdekében kiküldöttekhez a város részéről is oda áll egy-egy vezető utat mutatni. Ne tessék hát még a látszatát sem felidézni annak, hogy a Főapát nem támogat hathatósan! A városnak legyen vezető lelke, mely fel tudja fogni s teljesen átérteni a város érdekeit, a mely akar és tud tenni, a mely mozditsa meg az igen közel eső hatalmas erőt, mozditsa meg a vármegyét, mozditson meg minden itteni tényezőt, maga tegyen többet s a kijelölt határok közt megtalálja a támogatást. A ki kivülről az újját nyújtja, könnyen azt hiszik itt róla, hogy a maga érdekeit keresi s nem csupán kezét kérik, hanem egész magát is. *Dunai.*

— **Muzeum és panoptikum.** A város-major üres telkén felállitott *Lifka*-féle muzeumot és panoptikumot nagy érdeklődéssel nézi a publikum. Sok történeti és drámai alak, mythologiai csoport és egyéb érdekes látnivaló vonzza a közönséget, mely csekély 15 krnyi belépődij mellett sok tanulságot meríthet és kellemesen szórakozhatik.

— **A testi bajok, betegségek,** különösen az őszi nedves, hideg időjárással lépnek fel meghülések következtében. Ezek gyors ellensulyozására szükséges, hogy gondoskodjék minden család oly háziszerről, mely e bajok enyhitését, gyógyitását eredményezi. Ilyen, valóságos házi áldást képező, elismert rendkivül jó hatásu szer a Brázay Kálmán sósborszesze, melynek használata sok ezer bizonylat szerint gyors enyhülést és gyógyulást eredményez meghüléses esetekben. Nátha, fejfájás, csuz és köszvény ellen bedörzsölés, fül vagy fogszakgatásnál vattára öntve bedugás, szemkatarusnál a szemhéj bedörzsölése és vizzel keverve a szembe csöpögtetése által köztudomás és elismerés szerint rendkivül gyors és jó hatása van. — Brázay Kálmán sósborszeszét más készitményektől az üvegen látható cimkéről lehet megkülönböztetni, melyen Brázay Kálmán, Muzeum-körut 23 sz. a. házának képe, s a 19. és 20. védjegy szám van feltüntetve.

— **Jubiláló gyár.** Ritka szép ünnepélynek volt szinhelye a Kühne Ede-féle ismert gazdasági gépgyár Mosonban az elmult vasárnap. Huszonötéves fordulóját ünnepelték a már 1856-ban alapitott gyár áthelyezésének mostani modern berendezésü gyári helyiségeibe. Ebből az alkalomból úgy a cégtulajdonosok: Kühne Ede és fia Kühne Károly, valamint a gyár és budapesti fóraktárának tisztviselő kara és a gyári munkások ovációkban részesitették a gyár jelenlegi igazgatóját: Weegman Adolfot, ki 25 éves jubileumát ülte e napon, mint a gyár művezetője. Délelőtt beszédek kiséretében, melyek a gyár fejlődését és jelentőségét tárgyalták, értékes ajándékokat nyujtottak át az ünnepeltnek, nemkülönben a gyártulajdonosok elismeréssel emlékeztek meg az ünnepély keretében arról a hű 14 öreg munkásról, a ki 25—32 évig megszakitás nélkül a gyár szolgálatában állott, 100—100 forintról szóló takarékpénztári könyvecskéket nyujtván át mindegyiküknek. A szép gyári ünnepélyt 350 teritékes diszebéd követte, a melyen a közélet notabilitásai, a hivatalnoki kar és az összes munkások résztvettek. Lelkes felköszöntőket mondtak a vármegye alispánjára, a gyártulajdonosokra, az ünnepeltekre stb. Este az ünnepelt tiszteletére tisztviselőtársai diszvacsorát rendeztek és méltóan fejezték be a jóhirnevü magyar ipartelepnek ritka szép ünnepnapját.

Selyem-damaszt 75 krtól

14 frt 65 krig méterenként, — valamint fekete, fehér és szines „Henneberg-selyem" 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként, - a legdivatosabb szövés, szin- és mintázatban. **Privát fogyazstóknak postaber és vámmentésen valamint házhoz szállitva — mintákat pedig postafordultával küldenek.**

Henneberg G. selyemgyárai (ca. és k. udv. szállitó) Zürichben.

Magyar levelezés. Svájczba kétszeres levélybélyeg ragasztandó

†

Köszönet-nyilvánitás.

A fájdalomtól lesujtva és képtelenek arra, hogy személyesen köszönhessük meg a

Groszinger János

gyászos elhunyta alkalmával tapasztalt részvétet, ez uton fejezzük ki mély hálánkat mindazon ismerőseinknek, akik halottunk temetésénél résztvettek, koszorúkat adtak és részvéttel voltak irányunkban.

Kőszeg, 1899. évi november hóban.

Özv. Groszinger Jánosne és családja.

Értesités!

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy **f. évi november hó 4-én** Kőszegre érkeztem s **fogászati működésemet** ismét megkezdtem.

Kiváló tisztelettel:

Scharpf Jenő, fogtechnikus,

Kőszegen, Kelcz-Adelffy utcza 46. sz. alatt.

Dohány-tőzsde.

Üzlet-átvétel.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, miszerint a **belváros, Jurisics-tér 59. sz. alatt** (Türk-féle házban) létező **Graf Henrik-féle**

vegyesárú-üzletet

átvettem és azt saját nevem alatt továbbvezetem.

Főtörekvésem oda irányul, hogy **pontos kiszolgálás, jó árúk és olcsó napiárak** által a t. közönség bizalmát kiérdemeljem, miért is szives pártfogását kérem.

Teljes tisztelettel

Maitz József.

Pálinka-mérés.

Jutányos napiár!

Pontos kiszolgálás!

Csak rövid időre!

Kőszegen, a városi majorban

LIFKA-féle nagy történeti és drámai

MUSEUM & PANOPTIKUM.

Nyitva naponként d. u. 2 órától este 10 óráig. Vasár- és ünnepnapokon d. e. 10 órától.

Nagyszerü kiállitása világhirü embereknek, valamint mythologiai csoportoknak művészi, plasztikai kivitelben. Az egyes figurák mechanikailag mozognak.

A számos csoportozatból különösen kiemelkednek:

Kleopatra, egyiptomi királyné,

amint Antónius elé vonul. Ezen mechanikus diszcsoport minden nagyobb városban feltünést keltett.

Uj! Zola és Dreyfus kapitány; Luchenyi, királynénk gyilkosa; I. Ferenc József magyar király; Erzsébet királyné; I. Vilmos császár; II. Vilmos császár; Sadi Carnot kormányzó elnök meggyilkolva és sok egyéb más.

A panorámai festmények holnap hétfőn változtatnak.

A n. é. közönség szives támogatásába ajánlva, tisztelettel

a tulajdonosné.

Minden köhögő betegnek
a **Kaiser-féle**

MELL-CZUKORKA

a legmelegebben ajánlható.

2400 közjegyzőileg hitelesitett bizonyitvány erősitik meg a biztos hatást köhögés, rekedtség és nyálkásodásnál.

Egy csomag ára 10 és 20 kr.

Biztos eredményt

nyujtanak az általánosan jónak talált

Kaiser-féle

pfeffermüncz-czukorkák

étvágytalanságnál és gyomorbajoknál.

Egy csomag ára 20 kr.

Kapható Kőszegen:

Jánosa Gyulánál.

---

4 arany 18 ezüst-érem.

30 tisztelet- és elismerő okirat

Kwizda Fluidja

kigyó) jegy.

Régi jóhirü diaetetikus cosmetikus szer (bedörzsölésre, az emberi test izmainak és mainak erősitésére

1/1 palack ára 1 frt.

turista fluid.

Eredményesen használva turisták, kerékpárosok és lovaglók által nagyobb túrák utáni erősitésre és erőgyüjtésre.

1/2 palack ára 60 kr.

Csakis a fenti védjegyes a valódi,

kapható minden gyógyszertárban

Főraktár:

Kreisapotheke. Korneuburg (Bécs mellett.)

Női-ruha-varrónő

Bécsből

a m. t. hölgyeknek szives tudomásra hozza, hogy műtermét **f. é. november hó 1-én a Kossuth Lajos utcában** levő **494.** számu báró **Reichlin**-féle házba helyezte át és ajánlja magát a szakmába vágó **női- és gyermek-toilettek Schack szisztemája** szerint való elkészitésére. Ugyancsak **fehérnemüek** és **menyasszonyi kelengyék** jutányos elkészitését is elvállalja.

Tanuló-lányok felvétetnek.

Mély tisztelettel

Turoszy Antónia.

Bor. 1—3 éves homoki o-siller vagy fehér asztali bor erősség és év szerint. 100 literenkent 24—26—28 frt, finom pecsenye- vagy fajbor 30—32 frt.
Ujbor (fejtve) minőség szerint 14—16—18 frt, pecsenye- és fajbor 20—22 f.t.
Nagyobb vételnél minta küldetik. A megrendelő nyugodt lehet, hogy eredeti tiszta minőségű borhoz juttatom, erről jó hirnevem nyujt kezességet.

Szőlővessző. Fajtiszta, háromszor permetezett, jól beérett, legjelesebb homokra való fajokban (Kövidi., Kadar., Olasz r., Fehér Slankamenka, Ménes f., Furmint, Ezerjó, Piros és Fehér muskotály) ültetés alá 50—60 cm. hosszura vágva 3 frttól 7 frtig. — Gyökeres (1—2 éves) faj szerint 8 frttol 16 frtig. 25 forint vételnél 5 százalék, 50 frtnál 10 százalék, 100 frtnál 15 százalék, 150 frtnál 20 szazalek engedmeny adatik.

Nemes eperfa-ojtvány. Kitünő piros, fehér és kék fajokban, 6 láb magasan ojtva, 2—3—4—5 éves igen erős csemete, erősség szerint 30 krtól 60 krig. 10 frt vételnél 5 százalék, 25 forintnál 25 szazalek, 50 frtnál 38 szazalek, 100 frtnál 40 szazalek engedmeny. Az eperfa elég jól árnyékol, ellenségeinek nincs, minden évben bőven terem, gyümölcsét ugy a két-, mint a többlábuak egyaránt szeretik; kitünő palinka is főzhető belőle. Cegléden igen jövedelmező fának ismerjük. Kár volna házunk, kertünk, szőlőnk vagy egyéb birtokunkat e nélkül hagyni.

Birs-ojtványok. Rendkivüli nagy gyümölcsü fajokban (Konstantinápolyi, Portugalli, birs stb.) melyek az ültetés évében már gyümölcsöt hoznak, azután pedig rendkivül bőven teremnek. Fája igénytelen, betegség és ellenségtől egyaránt mentes. Vannak rendelőim, kik ezer számra ültetik, mert rendkivül hamar teremnek, gyümölcse kedves, sokáig eláll, mag is árban értékesitheto es soleleképpen fel is dolgozható. A 2—3—4—5 éves, rendkivül szép és gazdag gyökerü fák darabja erősség szerint 20 krtol 50 krig. Nagyobb vételnél olyan engedmény adatik, mint az epernél.

Spanyol meggy, fekete. [Pándi vagy kőrösi meggy.] Termékenységét előmozditandó háromszor lett permetezve, s így, ha azt folytatólag permetezzük, bőven fog teremni. Fája egészséges, gyümölcse rendkivül keresett, mert befőzésre legalkalmasabb. A 2—3—4—5 éves rendkivül szép és gazdag gyökerü fák darabja 15 krtol 50 krig. Nagyobb vételnél ugyanaz az engedmény adatik, mint az epernél.

Diófa. A 6—8 láb magas, rendkivül gazdag gyökerü, tele belü és könnyü töretü, 2—3—4—5 éves diófak ára erősség szerint 20 krtól 50 krig.
Nagyobb vételnél ugyanolyan engedmény, mint az epernél.

Minden másféle nemes gyümölcsfák, nevezetesen körte, alma, szilva, őszi és kajszinbarack, cseresnye, meggy, szelid gesztenye, lasponya magas doreku és törpe állásuakban, — erősség szerint 20 krtól 50 krig szintén kaphatok.

Kiselejtezett nemes ojtványok 2—3—4—5 éves eletarős példányokban, azok kora és erősége szerint 2—5—7—10—15 krajcár árban.

Mindenféle vadoncok erősség szerint 5 forint 85 krajcártól 19 forintig ezrenkint.

Kerti eszközök. Kitünő és tartós anyagból rendkivül szilárdan készült horolók (sarabolók), szőlő ültető vasak, továbbá kerti ruroszok, ollók, görbe szemső és ojtó kések, ezenfelül jelfa és ojtó kenőcs igen olcsó árak mellett rendelhető meg.

Ár- és névjegyzéket küld:

Unghváry László, föld-, szőlő- és iskola-birtokos Ceglédről.

Legnagyobb nyeremény

legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona.

Az összes 50.000 nyeremeny JEGYZÉKE.

A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben:

1:600,000 korona

A nyeremények résztelos beosztása a következő:

Készpénzben fizetendő

		Korona
1	jutalom	600000
1	nyer. à	400000
1	„ „	200000
2	„ „	100000
1	„ „	90000
1	„ „	80000
1	„ „	70000
2	„ „	60000
1	„ „	40000
5	„ „	30000
1	„ „	25000
7	„ „	20000
3	„ „	15000
31	„ „	10000
67	„ „	5000
3	„ „	3000
432	„ „	2000
763	„ „	1000
1238	„ „	500
90	„ „	300
21700	„ „	200

15650 á 170, 130, 100, 80, 40

50.000 nyer. és jut. összegben **13.160,000**

Az ötödik nagy m. kir. osztálysorsjáték nemsokára ismét kezdődik és

100,000 sorsjegyre ujból **50,000** nyeremény

jut, vagyis az oldalt levő nyereményjegyzék szerint az összes sorsjegyek fele feltétlenül nyerni fog.

A nyeresi esélyek tehát, mint már általánosan ismeretes, óriásiak.

Összesen tizenhárom millió 160,000 koronát sorsolnak ki biztosan. A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

egy millió korona.

Szives mielőbbi megrendeléseknél eredeti sorsjegyeket a tervszerü eredeti árban és pedig:

egy egész	I. o. eredeti sorsjegyet	6.—
„ fél	„ „ „ „	3.—
„ negyed	„ „ „ „	1,50
„ nyolczad	„ „ „ „	—.75

küldünk szét utánvettel vagy a pénz előleges beküldése ellenében

A huzások után megküldjük tisztelt vevőinknek a hivatalos huzási jegyzéket, hivatalos tervezetek pedig díjtalanul állanak rendelkezésre. A huzások a magy. kir. kormány ellenőrzése mellett nyilvánosan történnek és azoknál mindenki megjelenhetik.

Kérjük a rendelményeket mielőbb, legkésőbb azonban

f. é. november 16. és 17-ig

mely napon a huzás van

hozzánk beküldeni.

Török A. és Tsa

a m. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusitói

Budapest,

V., Váczi-körut 4a.

Sok és nagy nyereményt fizettünk ki tisztelt vevőinknek; rövid idő alatt két millió koronánál többet.

Rendelőlevél levágandó

TÖRÖK A. ÉS TÁRSA uraknak Budapest.

Kérek részemre ..... I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget ..... frt { utánvételezni kérem / postautalványnyal küldöm. } A nem tetsző törlendő.

Pontos czim. .....

Haszonbéri hirdetmény.

Főméltóságú Herceg **Esterházy Miklós** Ur kőszegi és lékai hitbizományi uradalmaihoz tartozó, alant felsorolt fekvőségek **folyó évi november hó 5-én délelőtt 10 órakor** fognak nyilvános szóbeli árverés utján, 1900 évi január hó 1-től kezdődőleg 3, esetleg 6 évre, **Lékán n tisztartóság irodájában** haszonbérbe adatni:

1-ször. **Dörföl** községben (Sopron m.) fekvő **lisztörlő malom** tartozékaival és 2 1047/1600 hold földdel.

2-ször. **Röt-Rendek** községben (Vas megye) fekvő **lisztörlő malom** tartozékaival és 4 526/1600 hold földdel.

3-ször. **Kőszeg** szab. kir. város határában fekvő 4 1222/1600 hold kiterjedésű u. n. **„Kogl kert“** 284 drb. gyümölcsfával.

A haszonbéri feltételek naponként alulirt tisztartóság irodájában betekinthetők.

Léka, 1899. évi október hó 14-én.

Herceg Esterházy
lékai kerületi tisztartósága.

Világhirü, rendkivül jó hatásu háziszer bedörzsölés által, meghülléses esetekben: csuz, köszvény és fülszakgatásnál, hurutos szembajoknál, toroklobnál, difteritisznél, fogfájásnál, migrain, hajhullás és lábizzadás ellen. Gyúrogyógymódra (massage) orvosi tekintélyek által ajánlott kiváló szer. Használati utasitás, melyben minden egyes baj ellen miként alkalmazása e szernek részletesen le van irva, minden üveghez mellékelve van.

Gyártási hely Budapest.

Kaphatóminden füszerkereskedésben és gyógyszertárban.

Számos elismerő levél a világ minden részéből.

Nyomatott Feigl Gyula könyvnyomdájában Kőszegen.